

DODATEK NUTOWY

W *Dodatku* nutowym do niniejszego numeru „Liturgia Sacra” proponujemy dwa utwory na chór mieszany *a cappella*, napisane przez prof. Mariana Borkowskiego (ur. w 1934 w Pabianicach), emerytowanego, wieloletniego profesora Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie.

Marian Borkowski studiował w latach 1959–1965 w PWSM w Warszawie, kompozycję u Kazimierza Sikorskiego i fortepian u Jana Ekiera i Natalii Hornowskiej. W latach 1959–1966 studiował także muzykologię w Uniwersytecie Warszawskim, którą ukończył pod kierunkiem Józefa M. Chomińskiego. Studia kompozytorskie kontynuował w latach 1966–1968, jako stypendysta rządu francuskiego, u Nadii Boulanger i Oliviera Messiaena w Konserwatorium Paryskim i w Konserwatorium Amerykańskim w Fontainebleau oraz u Iannisa Xenakisa w *Ecole Pratique des Hautes Etudes*. Studiował także muzykologię pod kierunkiem Jacquesa Chailley i Barry S. Brooka w Uniwersytecie Paryskim oraz filozofię pod kierunkiem Jeana Hyppolite i Julesa Vuillemina w Sorbonie oraz w Collège de France. W zakresie kompozycji doskonalił się na Międzynarodowych Kursach Nowej Muzyki w Darmstadt (1972, 1974) oraz w *Accademia Musicale Chigiana* w Sienie (1973, 1975 – *Diploma di Merito*), pracując w zakresie kompozycji pod kierunkiem György Ligetiego, Iannisa Xenakisa, Karlheinz Stockhausena i Franco Donatoniciego.

Od 1968 r. wykłada kompozycję i instrumentację symfoniczną w Akademii Muzycznej im. F. Chopina (obecnie Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina) w Warszawie. W 1989 r. otrzymał tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych (od 1992 r. posiada tytuł naukowy profesora zwyczajnego). W latach 1975–1978 był prodziekanem, a w latach 1996–1999 — dziekanem Wydziału Kompozycji, Dyrygentury i Teorii Muzyki. Dwukrotnie pełnił funkcję prorektora uczelni (1978–1981, 1987–1990). Był także kierownikiem katedr: w latach 1993–1999 — Katedry Teorii Muzyki, a w latach 1999–2004 — Katedry Kompozycji. Ponadto był organizatorem i kierownikiem studiów podyplomowych teorii muzyki i studiów podyplomowych kompozycji. Współpracuje także z Akademią Muzyczną im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy, gdzie prowadzi klasę kompozycji. Równoległe z pracą w warszawskiej uczelni Marian Borkowski wykładał od 1989 r. kompozycję jako *visiting professor* i *guest artist* w licznych uczelniach Kanady, Francji, Włoch, Stanów Zjednoczonych i Korei Południowej.

Jego twórczość kompozytorska obejmuje liczne dzieła na zróżnicowane układy obsadowe — szereg utworów orkiestrowych (m.in. *Limits*, 1971; *Dram*, 1966), zespołowych (m.in. *Selection for 5* na zespół kameralny, 1972; *Variant* na zespół instrumentalny, 1976) i na instrumenty solowe; utwory wokalne i wokально-instrumentalne. Znaczące miejsce w dorobku Mariana Borkowskiego zajmuje muzyka o tematyce

religijnej. Wśród dzieł wokalnie-instrumentalnych znajdują się formy chóralno-orkiestrowe, jak: *De profundis* (1998), *Dies irae* (2004), *Hymnus* (2005), *Lux aeterna* (2008–2010), utwory na mniejszą obsadę — takie, jak: *Pax in terra I* na głos żeński, 4 zespoły gitarowe i dzwony rurowe (1987), *Pax in terra II* na głos żeński, perkusję i organy (1988), *Pax in terra III* na chór mieszany, smyczki i perkusję (2007), a także szereg utworów na chór mieszany *a cappella*: *Kołysanka* (1970), *Mater mea* (1982), *Adoramus* (1991), *Regina caeli* (1995), *Aby miłość stała się* (1995), *Ave. Alleluia. Amen* (2000), *Libera me* (2005) i *Sanctus* (2009). W niniejszym dodatku nutowym przedstawiamy dwa z wyżej wymienionych dzieł: *Libera me* (2005) i *Sanctus* (2009), o neotonalnej harmonice, eufonicznym brzmieniu i uroczystym, podniosłym charakterze.

Jako autor dzieł chóralnych o tematyce religijnej, Marian Borkowski zajmuje znaczące miejsce, obok H. M. Góreckiego, K. Pendereckiego, R. Twardowskiego, J. Łuciuka, A. Koszewskiego, M. Jasińskiego, S. Moryty, M. Sawy i P. Łukaszewskiego. Gorąco zachęcamy polskie zespoły chóralne i ich dyrygentów do zainteresowania się twórczością chóralną Mariana Borkowskiego.

Tekst i redakcja: Marcin Tadeusz Łukaszewski

LIBERA ME

4'20"

♩ = 60

con passione, grido

Marian Borkowski

2005

Soprani *fff* *(non dim.) ppp lontano*
LI - BE - RA ME! LI - BE - RA ME

Alti *fff* *(non dim.) ppp*
LI - BE - RA ME! LI - BE - RA ME

Tenori *fff* *(non dim.) ppp*
LI - BE - RA ME! LI - BE - RA ME

Bassi *fff* *(non dim.) ppp*
LI - BE - RA ME! LI - BE - RA ME

6 *♩ = 54 molto cantabile*
f
S a a a a
A a a a
T a a a
B a a a

11 *dolce espressivo*
p m m m m *ff* *(♩ = 54) energico*
S LI - BE - RA
A LI - BE - RA
T LI - BE - RA
B LI - BE - RA

♩ = 52 ♩ = 50

16

S *f* ME DE MOR - TE AE - TER - NA *p* LI - BE - RA ME

A *f* ME DE MOR - TE AE - TER - NA *p* LI - BE - RA ME

T *f* ME DE MOR - TE AE - TER - NA *p* LI - BE - RA ME

B *f* ME DE MOR - TE AE - TER - NA *p* LI - BE - RA ME

♩ = 48 *pp poco rall.* ♩ = 54 *f molto cantabile*

21

S *pp* DO - MI - NE *f* a a a a

A *pp* DO - MI - NE *f* a a a

T *pp* DO - MI - NE *f* a a

B *pp (ossia)* DO - MI - NE *f* a a

dolce espressivo

26

S *p* m m m m

A *p* m m m

T *p* m m

B *p* m m

(♩ = 54)
energico

31 *ff* *pp* ♩ = 48

S LI - BE - RA ME DE MOR - TE AE - TER - NA LI - BE - RA

A LI - BE - RA ME DE MOR - TE AE - TER - NA LI - BE - RA

T LI - BE - RA ME DE MOR - TE AE - TER - NA LI - BE - RA

B LI - BE - RA ME DE MOR - TE AE - TER - NA LI - BE - RA

36 *poco rall.* ♩ = 60 *ppp lontano*

S ME DO - MI - NE LI - BE - RA

A ME DO - MI - NE LI - BE - RA

T ME DO - MI - NE LI - BE - RA

B ME DO - MI - NE LI - BE - RA

(ossia)

41 *con passione, grido* *fff* *(non dim.)*

S ME LI - BE - RA ME!

A ME LI - BE - RA ME!

T ME LI - BE - RA ME!

B ME LI - BE - RA ME!

SANCTUS

4'

Marian Borkowski
2009

Molto energico e festivo
♩ = 80

fff

Soprani
San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

Alti
San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

Tenori
San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

Bassi
San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

molto deciso

8

ppp **ff**

S
m San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

A
m San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

T
m San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

B
m San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

molto deciso
ff

15 *ppp*
m

S Ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

A *ppp*
m

A Ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

T *ppp*
m

T Ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

B *ppp*
m

B Ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

dolce e lontano
pp

22 *pp*

S Ho - san - na in ex - cel - sis.

A *pp*

A Ho - san - na in ex - cel - sis.

T *pp*

T Ho - san - na in ex - cel - sis.

B *pp*

B Ho - san - na in ex - cel - sis.

animato e crescendo
♩ = 100

28 *f* *ff*

S Ho - san - na, in ex - cel - sis!

A *mf* *f* *ff*

A Ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

T *mp* *mf* *f* *ff*

T Ho - san - na, ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

B *p* *mp* *mf* *f* *ff*

B Ho - san - na, ho - san - na, ho - san - na, ho - san - na in ex - cel - sis!

35 $\text{♩} = 80$ *molto energico*

ppp *fff*

S *ppp* *fff* San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

A *ppp* *fff* San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

T *ppp* *fff* San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

B *ppp* *fff* San - ctus, San - ctus Do - mi - nus!

42 *cantando espressivo* $\text{♩} = 56 - 60$

pp *p* *mf*

S *pp* *p* *mf* a a a a

A *pp* *p* *mf* a a a a

T *pp* *p* *mf* a a a a

B *pp* *p* *mf* a a a a

48 *ff* *f* *mp*

S *ff* *f* *mp* a a a a

A *ff* *f* *mp* a a a a

T *ff* *f* *mp* a a a a

B *ff* *f* *mp* a a a a

53

S *pp* *m*

A *pp* *m*

T *pp* *m*

B *pp* *m*

molto energico

♩ = 80

59

S *fff* San-ctus, San-ctus Do-mi-nus! San-ctus, San-ctus Do-mi-nus!

A *fff* San-ctus, San-ctus Do-mi-nus! San-ctus, San-ctus Do-mi-nus!

T *fff* San-ctus, San-ctus Do-mi-nus! San-ctus, San-ctus Do-mi-nus!

B *fff* San-ctus, San-ctus Do-mi-nus! San-ctus, San-ctus Do-mi-nus!

67

S *ppp* *fff* *ppp* *animato e crescendo* *f* Ho-san-na,

A *ppp* *fff* *ppp* *mf* *f* Ho-san-na, ho-san-na

T *ppp* *fff* *ppp* *mp* *mf* *f* Ho-san-na, ho-san-na, ho-san-na

B *ppp* *fff* *ppp* *p* *mp* *mf* *f* Ho-san-na, ho-san-na, ho-san-na, ho-san-na

73 *ff* $\text{♩} = 80$ *fff* *ppp*

S in ex - cel - sis! a

A in ex - cel - sis! a

T in ex - cel - sis! a

B in ex - cel - sis! a

con massima forza e grandioso

78 *fff*

S San - ctus, San - ctus, San - ctus

A San - ctus, San - ctus, San - ctus

T San - ctus, San - ctus, San - ctus

B San - ctus, San - ctus, San - ctus

82 *(non dim.)*

S Do - - mi - nus!

A Do - - mi - nus!

T Do - - mi - nus!

B Do - - mi - nus!